

2023 жылғы «18» мамырдан

№2 бұйрыққа

ҚОСЫМША

БЕКІТІЛГЕН:

«Birinshi Finance» МҚҰ» ЖШС Бас директоры

Потапов

«Birinshi Finance» МҚҰ» ЖШС МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША БЕРЕУ ШАРТтары РЕТТЕУ ШАРТТАРЫ МЕН ТӘРТІБІ

1. Микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындау мерзімі өтіп кеткен жағдайда, бірақ ол басталған күннен бастап күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей микроқаржы ұйымы қарыз алушыны микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен және мерзімдерде келесі жайында хабардар етуге міндетті:

1) хабарламада көрсетілген күнге мерзімі өткен берешектің мөлшерін көрсете отырып, микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындау бойынша мерзімін өткізіп алу және төлемдер енгізу қажеттілігі туындағанын;

2) қарыз алушы - жеке тұлғаның микрокредит беру туралы шарт бойынша микроқаржы ұйымына жүгіну құқығын;

3) қарыз алушының микрокредит беру туралы шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамауының салдарын.

Микроқаржы ұйымы қарыз алушыны хабардар ету үшін коллекторлық агенттікте жүгінуге құқылы.

2. Қарыз алушы - жеке тұлға микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындау мерзімі өткен күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде микроқаржы ұйымына баруға және (немесе) жазбаша нысанда не микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындаудың мерзімі өтіп кетуінің себептері, табыстары және микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішін негіздейтін төмендегілерді қоса отыра және басқа да расталған мән-жайлар (фактілер) туралы мәліметтерді қамтитын өтінішті, ұсынуға құқылы:

1) микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақы мөлшерлемесін не сыйақы мәнін азайту жағына қарай өзгерту арқылы;

2) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша төлемді кейінге қалдыру арқылы;

3) берешекті өтеу әдісін немесе өтеу кезектілігін өзгерту, оның ішінде негізгі борышты басым тәртіппен өтеу арқылы;

4) микрокредит мерзімінің өзгеруімен;

5) мерзімі өткен негізгі борышты және (немесе) сыйақыны кешіру, микрокредит бойынша тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) күшін жою арқылы;

6) кепіл берушінің ипотека нысанасы болып табылатын жылжымайтын мүлікті тараптардың келісімінде белгіленген мерзімдерде өздігімен сату арқылы;

7) кепілге салынған мүлікті микроқаржы ұйымына беру арқылы микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындаудың орнына кері қайтарып беру арқылы;

8) сатып алушыға микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені бере отырып, ипотека нысанасы болып табылатын жылжымайтын мүлікті сату арқылы жүзеге асырылады.

3. Микроқаржы ұйымы қарыз алушы - жеке тұлғаның өтінішін алған күннен кейін күнтізбелік он бес күн ішінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және жазбаша нысанда не микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен микрокредит беру туралы шарттың талаптарына ұсынылған өзгерістерді қарайды, қарыз алушы-жеке тұлғаға төмендегідей шешім жайында хабардар етеді:

- 1) микрокредит беру туралы шарттың талаптарына ұсынылған өзгерістермен келісу жайында;
- 2) берешекті реттеу жөніндегі өз ұсыныстары жайында;
- 3) өзгерістерден бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесін көрсете отырып, микрокредит беру туралы шарттың талаптарын өзгертуден бас тарту жайында.

4. Осы қосымшаның 1-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көзделген талап қанағаттандырылмаған, сондай-ақ қарыз алушы-жеке тұлға осы қосымшаның 2-тармағында көзделген құқықтарды микрокредит беру туралы шарт бойынша іске асырмаған не Қарыз алушы-жеке тұлғамен микрокредит беру туралы шарттың талаптарын өзгерту жөніндегі микроқаржы ұйымы арасында келісім болмаған жағдайларда микроқаржы ұйымы:

- 1) қарыз алушыға қатысты шараларды қолдану туралы мәселені қарауға құқылы.

Шараларды қолдану туралы шешім қабылдау микрокредиттер беру қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады;

- 2) берешекті сотқа дейінгі өндіріп алуға және реттеуге коллекторлық агенттікке беруге құқылы.

Микрокредит беру туралы шартта микроқаржы ұйымының қарыз алушы микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындауды кешіктіруге жол берген кезде коллекторлық агенттікті тартуға құқығы болған кезде коллекторлық агенттікке берешекті сотқа дейінгі өндіріп алуға және реттеуге беруге жол беріледі;

- 3) «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) микрокредит беру туралы шартта көзделген шараларды қолдануға, оның ішінде микрокредит беру туралы шарт бойынша борыш сомасын өндіріп алу туралы сотқа талап қоюмен жүгінуге, сондай-ақ кепілге салынған мүлікті соттан тыс немесе сот тәртібімен өндіріп алуға құқылы;

- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қарыз алушы-жеке кәсіпкерді, заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы сотқа талап-арызбен жүгінуге құқылы.

5. Берешекті қайта құрылымдау қарыз алушыларды қаржылық-экономикалық сауықтыру үшін пайдаланылатын құралдар спектрін кеңейту мақсатында жүзеге асырылады.

6. Қайта құрылымдаудың негізгі түрлері:

- 1) микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақы мөлшерлемесін не сыйақы мәнін азайту жағына қарай өзгерту;

- 2) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша төлемді кейінге қалдыру;

- 3) берешекті өтеу әдісін немесе өтеу кезектілігін, оның ішінде негізгі борышты басым тәртіппен өтей отырып өзгерту;

- 4) микрокредит мерзімін өзгерту.

7. Қарыз алушыда уақытша қаржылық қиындықтар және/немесе форс-мажорлық мән-жайлар туындаған кезде микрокредитті қайта құрылымдау мәселесі кеңейтілген мониторинг және/немесе уақытша қаржылық қиындықтардың және/немесе форс-мажорлық мән-жайлардың басталуы бойынша растайтын құжаттар негізінде қаралады.

8. Микрокредитті қайта құрылымдау мүмкін болатын жағдайлардың тізбесі:

- 1) қарыз алушыны жұмыспен қамту органдарында жұмыссыз ретінде тіркеу;

- 2) қарыз алушының әлеуметтік жағдайының өзгеруі, атап айтқанда ХӘОТ-қа жатқызу, сол сияқты орташа айлық табыстың төмендеуіне әсер еткен қарыз алушының бірге тұратын жақын туысы, жұбайы (зайыбы) ХӘОТ мәртебесін алу;

- 3) қарыз алушының ауруға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздығы (3 айдан астам);

- 4) қарыз алушының бала күтімі бойынша демалысқа шығуы;

- 5) қарыз алушыны мерзімді әскери қызметке шақыру;

- 6) қарыз алушының жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) ауруына (әлеуметтік маңызы бар аурулар қатарынан) не қайтыс болуына байланысты отбасылық мән-жайлар;

- 7) қарыз алушыға материалдық залал келтірген мән-жайлар (ұрлық, өрт және т.б.).

Бұл тізбе толық болып табылмайды және қолданыстағы шарттарда шарт бойынша міндеттемелерді орындау мүмкіндігіне әсер еткен жағдайға байланысты толықтырылуы мүмкін.

Қарыз алушы кредиторға ағымдағы қаржылық және әлеуметтік жағдайы туралы ақпарат беруге, шарт бойынша міндеттемелерді орындауға мүмкіндік беретін кірістердің азаю не болмау фактісін құжаттамалық растауға тиіс.

Кредитордың шарт талаптарына өзгерістер енгізу мәселесін қарауы үшін қажетті құжаттар тізбесін ол жүгінетін жағдайға байланысты кредитор дербес айқындайды.

9. Қайта құрылымдауға өтінішті қарау рәсімі мынадай кезеңдерге бөлінеді:

1) қарыз алушының микроқаржы ұйымына қайта құрылымдауды ұсыну туралы өтінішпен жүгінуі;

2) қайта құрылымдау мәселесі бойынша өтініш берген сәтте қарыз алушының қаржылық жай-күйін талдау және бағалау;

3) растайтын құжаттарды ұсына отырып, қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлау себептерін анықтау;

4) оң шешімі болған кезде қайта құрылымдау берілетін шарттарды айқындау;

5) қайта құрылымдау үшін қажетті құжаттарды дайындау және ресімдеу, сондай-ақ оларды микроқаржы ұйымының Кредиттік комитетінің отырысына ұсыну;

6) микрокредит беру туралы шартқа қосымша келісімге қол қою (қайта құрылымдау болған жағдайда).

10. Қарыз алушы – жеке тұлға осы қосымшаның 3-тармағының 3) тармақшасында көзделген микроқаржы ұйымының шешімін алған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде немесе микрокредит беру туралы шарттың талаптарын өзгерту туралы өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген кезде микроқаржы ұйымын бір мезгілде хабардар ете отырып, уәкілетті органға жүгінуге құқылы.

Уәкілетті орган қарыз алушы – жеке тұлғаның микроқаржы ұйымына өтінішінің дәлелдерін ұсынған және микроқаржы ұйымымен микрокредит беру туралы шарт талаптарын өзгерту туралы өзара қолайлы шешімге қол жеткізбеген кезде оның өтінішін қарайды.

Уәкілетті орган «Тұрғын үй қатынастары туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес халықтың әлеуметтік осал топтарына жататын қарыз алушы – жеке тұлғадан кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес тұрғын үй болып табылатын, ипотекамен қамтамасыз етілген жылжымайтын мүлікке микрокредит беру туралы шарт бойынша өтінішті қарау кезеңінде кепілге салынған мүлікке сотқа шағымдануға тыйым салынады.

Осы тармақтың үшінші бөлігінде белгіленген талап уәкілетті органның өтініш берілген күннен бастап күнтізбелік алпыс күннен астам өтінішті, сондай-ақ қарыз алушы – жеке тұлға бұрын қаралған мәселе бойынша қайта өтініш берген жағдайларына қолданылмайды.

Қарыз алушы – жеке тұлғаның өтінішін микроқаржы ұйымының уәкілетті органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қарайды.

ПРИЛОЖЕНИЕ
к приказу №2 от
«18» мая 2023 г.
УТВЕРЖДЕНО:

Генеральный директор ТОО «МФО «Birinshi Finance»

Потапов М.Ю.

УСЛОВИЯ И ПОРЯДОК УРЕГУЛИРОВАНИЯ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ПО МИКРОКРЕДИТАМ В ТОО «МФО «Birinshi Finance»

1. При наличии просрочки исполнения обязательства по договору о предоставлении микрокредита, но не позднее двадцати календарных дней с даты ее наступления микрофинансовая организация обязана уведомить заемщика способом и в сроки, предусмотренные в договоре о предоставлении микрокредита, о:

1) возникновении просрочки по исполнению обязательства по договору о предоставлении микрокредита и необходимости внесения платежей с указанием размера просроченной задолженности на дату, указанную в уведомлении;

2) праве заемщика - физического лица по договору о предоставлении микрокредита обратиться в микрофинансовую организацию;

3) последствиях невыполнения заемщиком своих обязательств по договору о предоставлении микрокредита.

Микрофинансовая организация вправе привлечь коллекторское агентство для уведомления заемщика.

2. В течение тридцати календарных дней с даты наступления просрочки исполнения обязательства по договору о предоставлении микрокредита заемщик - физическое лицо вправе посетить микрофинансовую организацию и (или) представить в письменной форме либо способом, предусмотренным договором о предоставлении микрокредита, заявление, содержащее сведения о причинах возникновения просрочки исполнения обязательства по договору о предоставлении микрокредита, доходах и других подтвержденных обстоятельствах (фактах), которые обуславливают его заявление о внесении изменений в условия договора о предоставлении микрокредита, в том числе связанных с:

1) изменением в сторону уменьшения ставки вознаграждения либо значения вознаграждения по договору о предоставлении микрокредита;

2) отсрочкой платежа по основному долгу и (или) вознаграждению;

3) изменением метода погашения или очередности погашения задолженности, в том числе с погашением основного долга в приоритетном порядке;

4) изменением срока микрокредита;

5) прощением просроченного основного долга и (или) вознаграждения, отменой неустойки (штрафа, пени) по микрокредиту;

6) самостоятельной реализацией залогодателем недвижимого имущества, являющегося предметом ипотеки, в сроки, установленные соглашением сторон;

7) представлением отступного взамен исполнения обязательства по договору о предоставлении микрокредита путем передачи микрофинансовой организации заложенного имущества;

8) реализацией недвижимого имущества, являющегося предметом ипотеки, с передачей обязательства по договору о предоставлении микрокредита покупателю.

3. Микрофинансовая организация в течение пятнадцати календарных дней после дня получения заявления заемщика - физического лица рассматривает предложенные изменения в условия договора о предоставлении микрокредита в порядке, установленном нормативным правовым

актом уполномоченного органа, и в письменной форме либо способом, предусмотренным договором о предоставлении микрокредита, сообщает заемщику - физическому лицу о (об):

1) согласии с предложенными изменениями в условия договора о предоставлении микрокредита;

2) своих предложениях по урегулированию задолженности;

3) отказе в изменении условий договора о предоставлении микрокредита с указанием мотивированного обоснования причин отказа.

4. В случаях неудовлетворения требования, предусмотренного подпунктом 1) части первой пункта 1 настоящего приложения, а также нереализации заемщиком - физическим лицом по договору о предоставлении микрокредита прав, предусмотренных пунктом 2 настоящего приложения, либо отсутствия согласия между заемщиком - физическим лицом и микрофинансовой организацией по изменению условий договора о предоставлении микрокредита микрофинансовая организация вправе:

1) рассмотреть вопрос о применении мер в отношении заемщика.

Принятие решения о применении мер осуществляется в соответствии с правилами предоставления микрокредитов;

2) передать задолженность на досудебные взыскание и урегулирование коллекторскому агентству.

Передача задолженности на досудебные взыскание и урегулирование коллекторскому агентству допускается при наличии в договоре о предоставлении микрокредита права микрофинансовой организации на привлечение коллекторского агентства при допущении заемщиком просрочки исполнения обязательств по договору о предоставлении микрокредита;

3) применить меры, предусмотренные законодательством Республики Казахстан и (или) договором о предоставлении микрокредита, в том числе обратиться с иском в суд о взыскании суммы долга по договору о предоставлении микрокредита, а также обратить взыскание на заложенное имущество во внесудебном порядке, за исключением случаев, предусмотренных Законом Республики Казахстан «Об ипотеке недвижимого имущества», либо в судебном порядке;

4) обратиться с иском в суд о признании заемщика - индивидуального предпринимателя, юридического лица банкротом в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

5. Реструктуризация задолженности осуществляется в целях расширения спектра используемых инструментов для финансово-экономического оздоровления заемщиков.

6. Основные виды реструктуризации:

1) изменение в сторону уменьшения ставки вознаграждения либо значения вознаграждения по договору о предоставлении микрокредита;

2) отсрочка платежа по основному долгу и (или) вознаграждению;

3) изменение метода погашения или очередности погашения задолженности, в том числе с погашением основного долга в приоритетном порядке;

4) изменение срока микрокредита.

7. Вопрос реструктуризации микрокредита при возникновении временных финансовых трудностей и/или форс - мажорных обстоятельств у заемщика рассматривается на основании расширенного мониторинга и/или подтверждающих документов по наступлению временных финансовых трудностей и/или форс – мажорных обстоятельств.

8. Перечень случаев, при которых возможна реструктуризация микрокредита:

1) регистрация заемщика в качестве безработного в органах занятости;

2) изменение социального статуса заемщика, а именно отнесение к СУСН, а равно получение статуса СУСН совместно проживающего близкого родственника, супруга (супруги) заемщика, повлиявшее на снижение среднемесячного дохода;

3) временная нетрудоспособность заемщика (более 3 месяцев), связанная с болезнью;

4) выход заемщика в отпуск по уходу за ребенком;

5) призыв заемщика на срочную военную службу;

б) семейные обстоятельства, связанные с болезнью (из числа социально значимых заболеваний) близких родственников, супруга (супруги) заемщика либо смертью;

7) обстоятельства, нанесшие заемщику материальный ущерб (кража, пожар, и т.д.).

Данный перечень не является исчерпывающим и может быть дополнен в зависимости от ситуации, повлиявшей на возможность исполнять обязательства по договору на действующих условиях.

Заемщик должен предоставить кредитору информацию о текущем финансовом и социальном положении, документально подтвердить факт снижения либо отсутствия доходов, позволяющих исполнять обязательства по договору.

Перечень документов, необходимый для рассмотрения кредитором вопроса внесения изменений в условия договора, в зависимости от ситуации с которой он обращается, определяется кредитором самостоятельно.

9. Процедура рассмотрения заявления на реструктуризацию подразделяется на следующие этапы:

1) обращение заемщика в микрофинансовую организацию с заявлением о предоставлении реструктуризации;

2) анализ и оценка финансового состояния заемщика на момент обращения по вопросу реструктуризации;

3) выявление причин ухудшения финансового состояния заемщика с предоставлением подтверждающих документов;

4) определение условий, при положительном решении которых будет предоставлена реструктуризация;

5) подготовка и оформление необходимых документов для реструктуризации, а также их представление на заседание кредитного комитета микрофинансовой организации;

6) подписание дополнительного соглашения к договору о предоставлении микрокредита (при реструктуризации).

10. Заемщик - физическое лицо в течение пятнадцати календарных дней с даты получения решения микрофинансовой организации, предусмотренного подпунктом 3) пункта 3 настоящего приложения, или при недостижении взаимоприемлемого решения об изменении условий договора о предоставлении микрокредита вправе обратиться в уполномоченный орган с одновременным уведомлением микрофинансовой организации.

Уполномоченный орган рассматривает обращение заемщика - физического лица при представлении доказательств его обращения в микрофинансовую организацию и недостижения с микрофинансовой организацией взаимоприемлемого решения об изменении условий договора о предоставлении микрокредита.

В период рассмотрения уполномоченным органом обращения от заемщика - физического лица, относящегося к социально уязвимым слоям населения в соответствии с Законом Республики Казахстан «О жилищных отношениях», по договору о предоставлении микрокредита, обеспеченного ипотекой недвижимого имущества, являющегося жилищем, не связанного с осуществлением предпринимательской деятельности, не допускается обращение взыскания на заложенное имущество путем подачи иска в суд.

Требование, установленное частью третьей настоящего пункта, не распространяется на случаи рассмотрения уполномоченным органом обращения свыше шестидесяти календарных дней с даты обращения, а также повторного обращения заемщика - физического лица по ранее рассмотренному вопросу.

Обращение заемщика - физического лица рассматривается уполномоченным органом микрофинансовой организации в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.